

noget vel personlig Maade i at ironisere over min Stilling. Det kan jeg nu tage med stor Værd. Dette er en Sag, der har ligget mig paa Hjerte i mange Aar, som jeg i mange Aar har tænkt over, og som jeg har en temmelig klar og bestemt Opfattelse af, og derfor kunde de kritiske og navnlig de ironiske Bemærkninger, som det ærede Medlem fremkom med, ikke paavirke mig i særlig Grad, allermindst naar de kom fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds. Thi vel lægger jeg stor Vægt paa de Udtalelser, der komme fra det ærede Medlem — det gør jeg i høj Grad — men naar det ærede Medlem taler om at skifte Standpunkt og ironiserer over Medlemmer, der skifte Standpunkt, vil jeg jo ganske vist sige, at saa falder det lidt vanskeligt at lade være at trække paa Smilebaandet. Thi er der noget Medlem her i Tinget og i Rigsdagen overhovedet, hvis politiske Løbebane i de sidste 4—5 Aar er, jeg kunde næsten sige brolagt med skiftede Standpunkter, hvis hele politiske Løbebane er en Opgivelse af det ene Standpunkt efter det andet fra hans tidligere politiske Virksomhed, saa er det det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds! Jeg mener dermed ikke at sige noget som helst slemt om det ærede Medlem, det er jo en ærlig Sag at skifte Standpunkt, og jeg forbeholder mig selv at skifte Standpunkt, hver Gang Udviklingen og Forholdene føre med sig, at det er nødvendigt. Men jeg vil ganske vist sige, at naar det ærede Medlem jærlig giver sig til at ironisere over, at man skifter Standpunkt, saa lyder det ganske mærkeligt, naar man tænker tilbage paa den Tid, da det ærede Medlem her i Tinget stillede Dagsordener, der udtalte, hvor ørkesløst det var at forhandle om Reformen med det foregaaende Ministerium, medens han nu er endt med, under det samme Ministerium, at indlede den store Reformera, vi have haft. Lige saa mærkeligt er det, naar man tænker paa, at for to Aar siden sendte det ærede Medlem Hærloven i Udvalg med den bestemte Udtalelse, at Hærloven skulde vende tilbage fra Udvalget — det lovede han Medlemmerne, for at de skulde stemme for at sende den i Udvalg — med en Besparelse paa 1½ Million og med bestemt Udelukkelse af Kjøbenhavns Befæstning, og hvorledes kom saa Hærloven

tilbage fra Udvalget? Ja, det mindes vi vist allesammen. Jeg skal ikke fremdrage flere Eksempler, hvor fristende det end kunde være. Det er ganske sikkert, at det er en ærlig Sag at skifte Standpunkt, men det er ikke værd at komme saa højt op, som det ærede Medlem kom i sin Ironiseringen over andre — jeg tror, der var et Medlem her i dette Ting, det ærede Medlem fra Odder (Veth-Espensen), som oven i Købet efter det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds' (Bojsen) Opfattelse var naaet saa vidt, at han havde skiftet et Standpunkt, inden han havde indtaget det. Altsaa jeg vil sige om denne Sag, at jeg har i Virkeligheden slet ikke skiftet Standpunkt her. (Modsigelse). Nej, jeg har aldeles ikke skiftet Standpunkt i denne Sag. Jeg har, da Sagen kom frem i 1891, udtalt i mit Foredrag, at jeg agtede, hvis den kom fra Udvalget, at stemme for de 137 Kredse, skønt jeg ingen Sympati havde derfor, og skønt jeg, hvis vi stode paa bar Bund, ganske vist ikke vilde gaa med til at forøge Medlemsantallet synderlig ud over 100. Og jeg staar nu paa ganske det samme Standpunkt, som jeg stod paa den Gang, at jeg finder det i højeste Grad nødvendigt, naar man træffer en Ordning af denne Sag, da at saa en retfærdig Ordning, en Ordning, som man ikke fra Retfærdighedens Synspunkt kan indvende noget væsentligt imod, og der er det ganske vist i Løbet af denne Sags Udvikling blevet min Overbevisning, at man ikke vil kunne naa en retfærdig Løsning af denne Sag uden igennem et Forslag, der i alt Fald giver dette Ting henimod 137 Medlemmer, idet jeg ikke tror, at man kan komme bort fra det historisk givne. Der vil rejse sig saa mange Indvendinger imod enhver Ordning, der bryder altfor stærkt med den nuværende Ordning af Valgkredse, der altfor stærkt omkalfatrer disse, bryder gamle Bånd mellem Vælgere og Rigsdagmænd, saa at, naar man skulde til at tage saa mange forskellige Hensyn, tror jeg ikke, der vilde blive væsentlig andet tilbage end, for de Egnes Bedkommende, hvor Befolkningen er tiltagen, at forøge Folketingsmedlemmernes Antal, paa en saadan Maade, at det blev i Overensstemmelse med Grundloven, og saa for de Egnes Bedkommende, hvor Befolkningen ikke er tiltagen, at lade Ordningen blive ved det gamle. Men jeg